

Hw
29.9.21

e. ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର:- ସିଦ୍ଧାଦାଙ୍କ ମାତୃ ହୃଦୟର ମଧୁର
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଧନିକ୍ୟା [5 marks]

ଉ. ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ କବି ଭକ୍ତ ଭକ୍ତ ଦାସ ଭଲେ କୃଷଣୀ
ସୁଷ୍ମା ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ଏଠା ଡାକ୍ତର କାବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ
ସୁସିଦ୍ଧ୍ୟାତ୍ତ। ଆଲୋଚ୍ୟ କବିତାଟି 'କାହା ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟ ଧନାତ୍ତ ବସ୍ତ୍ରୀକ'
କବିଙ୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାବ୍ୟ 'ମାତୃ ମାତୃ'ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପାନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
ପ୍ରଥମ ଆଠଗୋଟି ଗପର ସମାହାର। କବିତାଟିରେ କବି ସିଦ୍ଧାଦାଙ୍କ
ବାସ୍ତବ୍ୟ ମନୋଭାବ ଓ ମାତୃ ହୃଦୟର ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଧନୁରୁସୁବ ଯାତ୍ରା ମାତୃର ଗର୍ଭର ସାତ୍ରାକରଣରୁ
ସମ୍ପାଦ ସୁଧିବା ମାତୃ ମାତା ସିଦ୍ଧାଦାଙ୍କ ଆନୁରାଗ ମିଶ୍ରଣ
ଭୂତିରୁ ଏଠା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରି ରୁଚି ବସ୍ତ୍ରୀକ ଡାକ୍ତର ଯାତ୍ରା ଏମିତି
ଯନ୍ତ୍ରାଦାୟକ ଭାବ ଗୋଚରୀ ଆନୁରାଗ କରିଛନ୍ତି। କୃଷ୍ଣଙ୍କର
କୌଣସି ଓ ସାଧ୍ୟାସମୁତ୍ତ ମୁମଧୁର ମୁକ୍ତି ଡାକ୍ତର ମାନସରତର
ଓଡ଼ିଆ ମିତ୍ର ଭାବୁଛନ୍ତି। ଆକୃଷ୍ଣାତ୍ତ ଭୂତି ଭୂତିକା ଡାକ୍ତର ମାତୃ
ହୃଦୟ। ଡାକ୍ତର ମଧୁର ସିଦ୍ଧାଦାଙ୍କୁ ଭାବି କିପରି ପର୍ଯ୍ୟ ପରି
ଭୂତିକାଟିରେ। କୌଣସି କାଳରେ ସୁତ୍ର ଶତ୍ରୁକ୍ତେ ଏଗୁଡ଼ି,
ଚମନ, କୃଷ୍ଣମ, କଫଳ ଭଗାଣିବା ସମୟରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର
ପଦ୍ମା ଭାବ ଆତ୍ମଗୁଡ଼ିକ ମାତୃ ଆତ୍ମଆଗର ନାଟିକୃତୀ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଧ୍ୟାୟଗୁଡ଼ି ଧୁଳି ସୁତ୍ର। ମାତା ଯେତେ ସତ୍ତରେ
ଧ୍ୟାୟ ସତ୍ତ, ଧ୍ୟାୟ, ଭାବିକି ଆଦି, ସୁଧାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ-
ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ କିଛି ବିନିଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ। ସୁତ୍ର କୃଷ୍ଣମ, ମି,
ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ମା' ମାତା ପାଦି ସୁଧାୟ ଧ୍ୟାୟ। କୃଷ୍ଣ ପଦ
ଓଡ଼ିଆକୁ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ କୃଷ୍ଣ ଧ୍ୟାୟ।
ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ କୃଷ୍ଣ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ମାତୃ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ
ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ଧ୍ୟାୟ ମା' ମାତା ଧ୍ୟାୟ ମାତୃ ଧ୍ୟାୟ

ଆଜ୍ଞାଙ୍କୀ କାରିକ୍ରମୁଦ୍ଧା । କିପରି ତାଙ୍କର ସୁଖ
ମଧୁକାମୁଦ୍ଧାରେ କଂସର ହସ୍ତୀ, ଅଧ୍ୟ ଓ ହାସ୍ୟମାୟା
ସୁନ୍ଦରୀର ଦେବ ତାହା ମା'ଙ୍କ ମନରେ ଆଜ୍ଞାଙ୍କୀ
ଭବିଷ୍ୟତ୍ତୁ ।

ବାସୁଦେବ ମା' ମହୋଦାଙ୍କର ବାସୁଦେବ ମମତା ଏବଂ
ମାତୃସୁଦେବ ମଧୁର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କର୍ମରେ ତାହାରେ
କର୍ମକାଣ୍ଡରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୀଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

୭. ତୁମ ମା'ଙ୍କ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଆନୁଷ୍ଠାନ ଗଠିତ
ମା'

ମା' ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଏପରି ଏକ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର
ସୁଖ ନିଷ୍ଠା । ସୁଖୀରୁ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ତୁମେ ମା'
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ମୁଖ୍ୟରୁ ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ତୁମେ । ମୁଖ୍ୟରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୀଳ ମା'କୁ ଗଠିଛନ୍ତି । ମାତା ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବିଷୟରେ ଏହି ମା'ଙ୍କୁ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର
ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ । ମା' ଶ୍ରେଷ୍ଠତା କରୁଛାମୁ, ଭକ୍ତାଣ୍ଡ,
ଶାନ୍ତନୁକଣ୍ଠ ଏବଂ ଏହା, ମାତା ତ୍ର ତପାଶରୁ ପ୍ରଭାବ ।

ତୋ ମା' ତୋ ଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୀଳ

ସୁଖୀ ଆଶ୍ରମ । ତାଙ୍କର ତୁମେ ତୋ ଆଶ୍ରମରେ ଆଶ୍ରମ
ଆମର ଏକ ସୁଖୀ ଗଠିବାକୁ ଯାଆ । ଏହା ଏକ ପରିଚୟ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ମା' ସୁଖୀଙ୍କର ଗଠିବାକୁ ମୁଖ୍ୟରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା
ସୁଖୀ ତୋରୁ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା । ତୋରୁ ଶାନ୍ତନୁକଣ୍ଠ
ଶିବ ମାତାମାତ୍ର କରୁଛି ଏବଂ ତା ସୁଖୀ ତୋରୁ କିପରି
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା କରୁଛି ତ ତୁମ ମନିଷୀଙ୍କ ରୂପି ମେଧୁକାରେ
ମୁଖ୍ୟରୁ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା । ତାଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ର ସୁଖୀରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା

ମୋତେ ମୃତ୍ୟୁ, ଅଭିନୟ ଓ ଭ୍ରମାସୁପନା ସିଦ୍ଧାନ୍ତାନ୍ତି ।
ସ୍ମୃତ୍ତିରମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ଓ ଛୋଟ ମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା
ବାଢ଼ି ହେଉଛି କହିଥାନ୍ତି । ଯଦି କୌଣସି ଛୁଟି ମୋ ଦ୍ଵାରା ଦୁଃ
ଖାଦ୍ରାବର ସିଏ ଶୋମନ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ସିଏ ମୋ ବାଢ଼ି ସମ୍ମାନ
ଆଦ୍ୟ ପରାଜିତା ସହିତ ମୋ ସମ୍ମାନ ବାଢ଼ି ସୁଖ୍ୟା ବ୍ୟୟୁ ଥାନ୍ତି ।

ମୁଁ ମୋ ମା'ଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ । ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ
କରି ଡାକରନ୍ତୁ ଭଲ ମନିଷୀଏ ହେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ।
ମୋ ମା'ଙ୍କୁ ଯା ସ୍ଵପ୍ନ ଓ ସମ୍ମାନ ମୋର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ।
ଭ୍ରମାସନ କରନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ସୁଦ୍ଧା ମୋ ସହିତ
ହୁଏଥାଉ ।

୩. ଠିକ କରୁ ହେଉ:-

- ଶଂଖିତ - ଶଂସିତ
- ଚକ୍ରଣ - ଚକ୍ରଷୁ
- ଯତ୍ନାଦା - ଯତ୍ନାଦା
- ବ୍ୟାକୃତ - ବ୍ୟାକୃତ
- ସୁସ୍ତି - ସୁସ୍ତି
- ମୁହିଁ - ମୁହିଁ
- ଜିବଧନ - ଜୀବଧନ
- ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
- ସ୍ୟାମଜୀବ - ଶ୍ୟାମଜୀବ
- କୈଷ୍ଠ - କୈଷ୍ଠ

୧୧୦
୨୨.୨.୨୩

୪. ପ୍ରତିଶପ୍ଥ ଚେତ୍ୟା:-

- ଭାଷା- ନୃପତି, ଭୃତ୍ୟ
- ନିମିତ୍ତ- ହାତ୍ତି, ସାମାନ୍ୟ
- ବସ୍ତୁ- ଘୋଷାକ, କୁଟା
- ଅଙ୍ଗ- ଅଙ୍ଗ, ଅବସ୍ତୁ
- ଜନ- ବିଶିଷ୍ଟ, ଅହତ୍ୟା

୫. ବିପତ୍ତୀର ଶପଥ ଚେତ୍ୟା

- ନିଦ୍ରା- ଅନିଦ୍ରା
- ବିଚ୍ଛେଦ- ମିଳନ
- ଆଶୀର୍ବାଦ- ଅଭିଶାପ
- ଭୃତ୍ୟାଣୁ- ଅପକାଣୁ
- ପ୍ରତିଷ୍ଠା- ପ୍ରସ୍ଥାନ

୬. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭୃତ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଶ୍ନ

- କ) 'ଶାପାମରଣ' ବୋଲି କିଏ କାହାଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି?
- ଉ. 'ଶାପାମରଣ' ବୋଲି ମାତା ସଂସ୍ଥାପନା ତାଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ପ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସଂସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି।
- ଖ) ସଂସ୍ଥାପନା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶତ୍ରୁତ୍ଵରେ କିପରି ଚେତନା କରୁଥିଲେ?
- ଉ. ସଂସ୍ଥାପନା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶତ୍ରୁତ୍ଵରେ ଅସ୍ତ୍ର, ଚକ୍ର, କମ୍ପୁତା ଓ କୁର୍ମାମ ଚେତନା କରୁଥିଲେ।

Cee
29.9.21

୮.

କ) ଉତ୍ତର ସର୍ଯ୍ୟାସୁରୁ ରି ଉତ୍ତରୀ ବାଡ଼ି ଉତ୍ତରୀ
'ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମାଗିବ କେମି ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାପନ' - ଏଠାରେ
'ପୂର୍ଣ୍ଣ' କାହିଁ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି?

କି ପୂର୍ଣ୍ଣ (i) ବିଷ୍ଣୁ (ii) ତାରା (iii) ଚନ୍ଦ୍ର

ଖ) 'କାହା ମୂଲ୍ୟ ଅନାଚ୍ଛ ବସ୍ତୁ' କହିବାଟି କେଉଁ କାବ୍ୟର
ଆଂଶବିଶେଷ ?

କି ଭାବନାପଦ ୧ (i) ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା ମଙ୍ଗଳ (ii) ମଥୁରା ମଙ୍ଗଳ

(iv) ଭାଗବତ